

Zsinagógai textilek cseréje

Pészach előtt elkészült Izraelben a komáromi zsinagóga 6 db új textile, melyek meg is érkeztek Komáromba. Ünneppélyes átadásukra várhatóan a Mártírnapon kerül sor.

Komáromi Napok 2013

A Komáromi Napok keretében idén is mindenkit szeretettel várunk április 28-án, vasárnap a Menházba. 14:00-tól 15:30-ig a nyitott kapuk napján megtekinthető a zsinagóga és a Schnitzer Ármin Mikromúzeum, illetve új kiállításunk a Mozaikok a komáromi zsidóság történetéből. 16:00-tól a brünni KlezMehrin zenekar játszik a zsinagógában. A belépés díjtalan. Mindenkit szeretettel várunk! ■

Látogatók a Menházban

Ismét látogatók érkeztek városunkba, az izraeli Hutterer család Prágában töltötte a pészachot, egy éjszakán át tartó vonatút után kora reggel érkeztek hozzánk. Huttererné Berger Judit Komáromban született az Eötvös utca 9. pincelakásában 1948 nyarán, még abban az évben Chanukakor Izraelbe érke-

zett szüleivel, azóta nem járt Komáromban. Nagynénje, Vajnorsky Teri néni sokat mesélt neki közösségünkről. Rövid séta a zsinagógában, a kiállításon és a szülőhelyen. A vendégeket Paszternák Tamás kalauzolta. Komárom után tovább indultak, hogy a család életét meghatározó szlovákiai helyeket meglátogassák: Nemesócsát, Nagymegyert és Deákit. Köszönjük a látogatást. ■

PT

Limmud Komáromban

Május első hétvégéjén Komáromban tartja önkénteseinek képzését a Limmud Magyarország Egyesület. Szeretnénk tagjainknak is lehetőséget biztosítani az önkéntesekkel való találkozáshoz. Ennek részleteiről e-mail-es levelezőlistánkon (csatlakozni lehet a postmaster@menhaz.sk címen keresztül), illetve telefonon majd mindenkit értesítünk. ■

Mártírnapi előzetes

Ezúton tájékoztatunk mindenkit, hogy az idei Mártírnapi **június 9-én, vasárnap 10:30-kor** kerül sor a komáromi zsidó temetőben. Ünnepi beszédet mond dr. Schőner Alfréd főrabbi, az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem rektora. A Menházban most is lesz gyertyagyújtás, majd a Shalom klub várja a vendégeket. A megemlékezések sorozata délután Ácson és Nagymegyeren folytatódik. A részletes programot májusi számunkban olvashatják. ■

Támogatónk

nka Nemzeti
Kulturális
Alap

Nyertes pályázatok

Az elmúlt éveknel szerényebb mértékű támogatásban részesültünk a Szlovákiai Hitközségek Központi Szövetségétől a temető felújításának folytatására, közösségépítő programunkra és a Hitközségi Híradó megjelentetésére. Vallási programjaink sajnos ezúttal nem kaptak támogatást, ennek ellenére ünnepeinket igyekszünk a korábbiakhoz hasonló módon megtartani. A londoni Jewish Childs Day az idén is támogatta a legkisebb korosztálynak szóló programjainkat, továbbra is várjuk a gyermekeket rendezvényeinken. ■

Kóser pékáruk rendelhetők

Kóser pékáru rendelhető az alábbi péntekekre: április 26., június 7. A többi péntekről érdeklődjön a menhaz@menhaz.sk címen. A rendelést mindig a pénteket megelőző szerdáig kell leadni. A barcheszek és egyéb pékáruk pénteken kora délután vehetők át a Menházban. ■

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK060900000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno vagy

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyházaknak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Külföldi olvasóink figyelmébe: Támogathat már Paypalon keresztül is!

A Komáromi Zsidó Hitközség megnyitotta Paypal számláját, adományait az alábbi címre küldhetik: help@menhaz.sk

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 5756-ban (1996), **főszerkesztő** – séfredaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomtatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám**: EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. **IČO**: 34073400. Alapítva 5756-ban. Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra národnostných menšín 2012. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!**

Faliújság rövid hírek

☆ A HH-t, a KZSH-t és a Shalom klubot támogatták: dr. Petrasovics Anna, MUDr. Hanzlíková Daniela, Wagner család (Komárom), Bruckner Ibolya (Ógyalla) és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük!

☆ Március végére, határidőre elkészült a KZSH 2012. évi számviteli beszámolója és adóbevallása. Hitközségünk a csökkenő bevételek (elsősorban az ingatlan bérbeadás nehézségei miatt) ellenére kiegyensúlyozottan zárta az évet. Pályázatai bevételeink és a beérkezett adományok az előző évek szintjén maradtak. Adományait továbbra is szívesen fogadjuk. Az évet a költségtakarékosság jellemezte kiadási szempontból, ennek ellenére számos sikeres programot valósítottunk meg. A beszámolót a vezetőség a következő ülésén tárgyalja.

☆ Új könyvekkel gazdagodott a Spitzer Béla Kiskönyvtár állománya. Várjuk olvasóinkat minden héten hétfőn és csütörtökön.

☆ Sikeresen befejeződött Pészach előtt az ideai macesz, maceszliszt és bor értékesítése. Tagjaink 90 kg maceszt, 50 kg lisztet és 60 üveg bort rendeltek az ünnepekre.

☆ **Továbbra is várjuk az ideai tagdíj és temetőgondozási díj befizetését!**

Má nistána...? – Széder este a Menházban

A Wallenstein kultúrteremben a második széder estét ünnepelte együtt a komáromi zsidó közösség. Azon kívül, hogy nem ettünk kovászosat, kétszer mártogattunk, támaszkodva ültünk és csak keserű zöldséget ettünk, abban is különbözött ez a széder est a többitől, hogy ketten mesélték el az Egyiptomból való kivonulás történetét.

Vasadi Péter és Riszovannij Mihály felváltva olvasta és mesélte el a Kivonulástörténetet, segítette a közösséget a hagyományos dallamok eléneklésében, és a széder tálon levők megfelelő elfogyasztásában. Az elmaradhatatlan maceszgombóc leves után sült csirke és krumpli következett kompóttal, a levezető a macesztorta volt. A bő tápláléknak köszönhetően senkinek nem ártott meg a széder estén kötelezően elfogyasztott négy pohár bor, kisebbeknek szőlőlé. Minden gyermek egy-egy Interaktív Haggadát kapott ajándékba, melyet Verő Bán linda rebeccen írt és az ünnepre magyarul és szlovákul is megjelent.

És miben különbözött még ez az este a többitől? Ezen az estén került bemutatásra a Komáromi Zsidó Hitközség új kiállítása, melynek egyelőre a zsinagóga

ad otthont. A 15 roll-upból álló tárlat a komáromi zsidóság történetét meséli el

egészen napjainkig. Az új kiállítás többek között oktatási célra is szolgál (a tárlatról külön cikkünkben olvashatnak részletesen).

Reméljük, jövőre ilyenkor Jeruzsálemben újra találkozunk ilyenkor! ■

Miklós Dóri

Ünnepek áprilisban és májusban

Áprilisban három ünnepet találunk a zsidó naptárban: **Jom Hasoa** – a Holokauszt áldozatainak emléknapja idén április 8-án hétfőn, **Jom Hazikaronkor** (április 15.) az Izrael államért elesett katonákra emlékezünk, majd **Jom**

Haazmaut – Izrael állam függetlenségi napja (április 16.) következik.

Májusban a Tóradás ünnepét, **Savoutot** ünnepeljük, az ünnep 14-én kedden este kezdődik (ekkor éjjel nem szokás aludni, hanem tanulni). A főünnepi napok 15-én szerdán és 16-án csütörtökön lesznek (ekkor a KZSH titkársága zárva tart, a temető nem látogatható).

Mindenkinek kellemes ünnepeket kívánunk! ■

Utazó kiállításunk

A széder estén a Menházba érkezők láthatták első alkalommal a Mozaikok a komáromi zsidóság történetéből című utazó kiállításunkat a zsinagógában, amely 15 roll-up banneren idézi fel közösségünk történetének legfőbb állomásait a kezdetektől a jelenig. A tárlatot a Magyar Zsidó Levéltárral együtt készítettük, a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala támogatásával. Reméljük sokan, sok helyen láthatják majd a háromnyelvű (szlovák, magyar, angol) tárlatot. Amennyiben szeretnék a kiállítást bemutatni, annak feltételeiről a kile@menhaz.sk címen érdeklődhetnek. Köszönjük az összeállításban nyújtott segítséget Vincze-Schweitzer Juditnak, Katarína Potokovának, Paszternákné Kertész Zsuzsannának, Dávid Gábornak és dr. Paszternák Andrásnak. ■

PT

Esküvő a komáromi hüpe alatt Budapesten

Különleges eseményre került sor március 14-én, csütörtökön este Budapesten. Miközben óriási hó zúdult a városra és az egész Kárpát-medencére, a Keren Or zsinagóga falai közt a komáromi hüpe alatt tartottak esküvőt. A Chabad Lubavics által működtetett zsinagógát elsősorban a Budapesten élő izraeliek látogatják.

Hecht Mirjam és Jossi Weisz esküvői

szertartását Baruch Oberlander és Smulik Raskin rabbik vezették, közreműködött a budapesti Chabad további rabbija, Köves Slomó, Smulik Glitzenstein, Faith Asher és Solomon Hurwitz.

Oberlander rabbi felelevenítette a komáromi hüpe történetét, illetve azt, hogy a menyasszony szülei és lánya is e hüpe alatt esküdtek, így most körbe ért a családi hagyomány láncolata. A meny-

asszony, majd a vőlegény bevonulása után, a hétszeri körbejárás, a ketuba (házasságlevél) felolvasása, majd a hét áldás és a pohártörés következett. A hét áldásban a rabbon kívül komáromiak is közreműködtek, egy áldást a menyasszony fia, Várnai Gábor, egy másikat pedig közeli rokonuk Boček (Fleischmann) Péter (Kassa) mondott.

A rossz idő miatt városunkból sajnos többen csak lélekben tudtak a menyasszonnyal és a vőlegénnyel ünnepelni. Az eseményt megtisztelte jelenlétével MUDr. Hanzlíková Daniela, a KZSH vezetőségi tagja és férje, illetve Paszternák Tamás.

A szertartás után a második emeleten ünnepi vendéglátás következett, majd a vendégek táncra perdültek. Természetesen a férfiak és a nők külön-külön.

Lapunk és a komáromi közösség nevében ezúton kívánunk sok boldogságot a házaspárnak. Mazl Tov! ■

PT

1 VALLÁS,
1 KÖZÖSSÉG,
1 ÉRZÉS

ADÓJA 1%-ÁVAL TÁMOGASSA ÖN IS A MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZÖVETSÉGE MUNKÁJÁT!

VALLÁSI ÉLETET TORÁ KULTURÁST IDŐSEK GONDOSZÁSÁT

Nagy örömmel szolgálunk, hogy az elmúlt években a Mazsihisz társadalmi munkáját támogató egyszázalékos felajánlások száma növekedésnek indult. Ez a kedvező változás meggyőződésünk szerint annak köszönhető, hogy egyre több generáció számára válik kézzelfoghatóvá az a gyakorlati segítség amit mi nyújtunk: az élő zsidó hagyomány és szellemiség zsinagógáinkban, iskoláinkban, a kulturális életben, a kóser ellátás és a szociális munka során.

Arra kérjük Önöket, hogy idén is fordítsanak egy percet idejükből erre a fontos ügyre, adóbevallásuk EGYZSA mellékletében, a második, „egyházi” mezőben rendelkezzenek közösségünk javára!

Köszönjük

Technikai szám: 0358 MAZSIHISZ
Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége
www.mazsihisz.hu

2013. ÁPRILIS 21. 16.00

AZ ÉLET MENEJÉTE BUDAPESTEN

Műsorvezető: D. Tóth Kriszta
Díszvendég: Agnes Hirschi (Carl Lutz lánya)

Közreműködők:
Dr. Frölich Róbert főrabbi
Gesztai Péter és a Gringo Sztár
Gerendás Péter • Oláh Gergő
Klezmerész Együttes

**Találkozó:
Margit híd – pesti hídfő
(a Képviselői Irodaház előtt)
onnan közös menet
a Carl Lutz rakpartra**

MAZSIHISZ

Feuerstein Azriel:

KELJFELJANCSI

7. fejezet 2. rész

„Látom, fröken Ulle, hogy a füzetemet elhozta magával. Csak nem fejezte be az egészet?”

„Nem, persze hogy nem. Az 1944. március tizennyolcadikai dátumhoz értem el, amelyre külön felhívtad a figyelmet.”

„Igen, fröken Ulle, másnap kezdődött el a német megszállás, az az időszak, amelyet a pokol küszöbének, vagy talán a pokol kapujának neveznek.”

„Jéorj, azokban a lapokban, ahol leírod, hogy a családokat miként reagált a Szlovákiából érkező, egyre aggasztóbb hírekre, arra hogy a rokonaitokat kifosztják a vagyoniukat elveszik, és állítólag haláltáborokba deportálják őket, valami visszafojtott, minden percben kirobbanással fenyegető dühöt érezek. Mi az ami annyira felhevít és ki ellen irányul ez a düh?”

„Csak sajátmagunk és főleg magam ellen, fröken Ulle, higgye el nekem. Azóta és a mai napig, nincs nap, hogy ne próbáljam magamnak elmagyarázni, hogyan lehetünk ennyire vakok. Már idéztem azt a latin közmondást, amely szerint, akit az istenek a pusztulásra szánnak, először vakossággal verik meg és tény, hogy nincs vakabb annál, aki a szemét makacsul összeszorítja és nem hajlandó látni azt, ami az orra előtt van. Az egész magyar zsidóság ebben a magacsinálta vakságban szenvedett ugyan, de nekünk, akiknek a fél családja negyven kilométernyire voltak a hátár másik oldalán ahol az ami ránk is vár, már két éve folyik, nekünk, akik tudhatuk, hogy mi történik, mert folyamatosan kaptunk híreket a testvérekről, a nagybácsikról akiket deportáltak, nekünk még kevésbé lett volna szabad átengedni magunkat ennek az önkéntes és megbénító, de kényelmes látni nem akarásnak. Ezt a semmittevést a közeledő katasztrófával szemben nem tudom magunknak megbocsátani és ez az életem végéig fájó pont marad majd.”

„Látod, Jéorj, én igenis meg tudom érteni a szüleid magatartását, Az, amit hallanak és látnak maguk körül annyira értelmetlennek, és felfoghatatlannak tűnik, annyira elképzelhetetlennek, hogy nem furcsa a szememben, hogy nem hajlandók elhinni, nem képesek felfogni. De hagyjuk ezt most. Ki ez a szép pár itt a falon? Amíg elmeséled nekem, kitöltöm a kávét.”

„Ez itt Ilus, a második férjével Lád'ával, a háború után. Ilus nálunk lakott és én testvérként szerettem. Ilus a testvére Klárinak aki a féléves fiacskájával átszökött hozzánk. Ilus volt az egyetlen, aki Klári figyelmeztetéseit komolyan vette és még időben hamis árja papírokat szerzett magának és Klárinak. A német megszállás másnapján Ilus átszökött Szlovákiába, úttalan úton eljutott a partizánokhoz, ahol megismerte Lád'át, a nem zsidó férjét, akivel a képen van. Lad'a pilóta volt a csehszlovák hadseregben és a német megszállás után koncentrációs táborba zárták, ahonnan megszökött és életveszélyek között eljutott a szlovák partizánokhoz, akik a németek ellen harcoltak a tátrai hegyekben. Ott ezredparancsnokká nevezték ki, Ilus volt a titkárnője és egymásba szerettek. A háború után visszatért a hadseregbe, mint pilóta és szép karriert csinált.”

„Miért kellett külön megjegyezned hogy Lád'a nem zsidó? Ez fontos? A lényeg az, hogy ennyi szenvedés és viszontagság után, megtalálták a boldogságot együtt.”

„Ez természetesen igaz, fröken Ulle és tényleg nem tudom megérteni a szigorúan vallásos bátyját, aki mint halottat gyászolta meg mikor megkapta a házasság hírért. Meg kell, legyen az embernek a szabadsága, hogy ott keresse a boldogságát, ahol tudja.”

Azt nem meséltem el neki és még magamnak se nagyon, hogy én, a nagy liberális és szabadgondolkodó, hogy amikor az ottani látogatásomkor találkoztam velük, Ilus iránt ugyanazt a régi fesztelen szeretetet éreztem, mint a háború előtt, és örültem a szemmel látható boldogságának és annak, hogy megtalálta a méltó és szerető párját de...de kényelmetlenül éreztem magam Lád'ával. Próbáltam ugyan bebeszélni magamnak, hogy ez a nyelvi nehézségek miatt van, mert Lád'a csehül beszélt, amit én nem beszélek olyan jól, de bevallom az igazat, hogy ennek az idegenségnek mélyebb gyökerei voltak, amelyekre nem voltam büszke, és mindenki másban megvetésre méltónak találtam volna. Meg kell még jegyezni, hogy Lád'a kiváló pilóta volt és egy jó pár év után, amikor a

szovjet blokk kapcsolatai az arab országokkal szorosabbak lettek, generálissá akarták előléptetni és kiküldeni Szíriába oktatónak, amit ő visszautasított azzal, hogy a felesége zsidó és rokonai vannak Izraelben, és ő nem akar a felesége rokonai ellen harcolni. Szerencséjére, ez csak a katonai karrierjébe került és abba, hogy korai nyugdíjba helyezték. Ilus gyógyíthatatlan izomsorvadást kapott, Lad'a végtelen türelemmel és odaadással ápolta, mint egy angyal, hosszú évtizedeken keresztül. Mindez csak azt mutatja, hogy a bigott előítéletek mennyire tévesek és - mennyire mélyek még nálunk zsidóknál is, akik annyira szenvedtünk tőlük. De ezt csak mellékesen.

„És mi történt Klárral?”

„Zoltán nagybácsim, akinek a házában menedéket talált a féléves kisfiával, minden figyelmeztetés ellenére – mint egy figyelmeztetett és törvénytisztelő állampolgár – jelentkezett a gettóban. Sári, Zoltán keresztény házvezetőnője Klári gyermekét egy falusi unokatestvére adta megőrzésre, Klári az előre elkészített papírokkal Pestre utazott, ahol pár hónapig, mint árja dolgozott, addig, amíg a fiút, akivel a földalatti cionista mozgalomból kapcsolatban volt le nem tartóztatták és felni lehetett, hogy a kínzások alatt bemonджа azok nevét, akikkel kapcsolatban volt. Ezért Klári a letartóztatás előtt egy perccel Kassára szökött. Ott valahogy talált egy elhagyott házat a külvárosban, villany és fűtés nélkül (már tél volt). Pár hét múlva egy magyar rendőr megtalálta és rögtön megértette, hogy egy bujdosó zsidó nőről van szó. Pénz és ennél fontosabbakat zsarolt tőle, úgy, hogy innen is menekülnie kellett, visszament Sárihoz, aki már közben két másik zsidó családot is bujtatott és ez a bátor, nemes keresztény nő, befogadta őt is, az életveszély dacára. Ott, a Zoltán bácsi házában szabadult fel 1945 januárjában, amikor az oroszok elfoglalták Kassát. A fiát is visszakapta és két hónap múlva Artur, a férje is visszatért a partizánoktól és amint hallom, ők is Palesztinába készülnek.”

„És mond, Jéorj, mi volt a szomszédokkal, akik mellett évtizedekig laktatok barátságban és jó viszonyban, azok nem tiltakoztak, nem tettek föl kérdéseket?” ■

Folytatása következik...

EGY ÉV IZRAELBEN

Dr. Paszternák András útinaplója

XIX. rész

Prepi-Paszi kesztyűt húz, avagy kisAbduli hétköznapok

(2011. július 25., hétfő)

Ha valaki egy fél évvel ezelőtt azt mondja nekem, hogy nemsokára preparatív kémiai feladatokkal kell megbirkóznom, s új anyagokat szintetizálok majd, meg nanorészecskéket állítok elő, hát őszintén szólva furcsán néztem volna rá.

Hat év elektrokémiai, mikroszkópiai vizsgálat és vasfelületek csiszolása és polírozása után ma azon kaptam magam, hogy kesztyűs kézzel benyúlok egy kesztyűs dobozba (glove box), s a kesztyűben lévő kesztyűs kezemre még egy kesztyűt húzok. Amikor ez mind megvan, indulhat a munka. Oktatóm kígyóembereket meghazudtoló mozdulatokkal dolgozik "odabent", én még csak tapogatózom. A nap végére kész az első mintám. Huhh, de régen volt már az a nyárra tömbösített szerves kémiai labor az ELTE vegyész szakán.

Ami a lényeg, megcsináltam ... s most már akár jöhet a következő szintézis. Az egyetem adminisztrációjával ezúttal egy másik ügyben állok csatában, de már csak mosolygok. Ha ma nem intézzük el majd holnap... ahogy Pató Pál uram mondta:

„Ej, ráérünk arra még!”

Hazafelé jövet betértem a plázába. Ágyneműt akartam venni. A mostanit Ornától kaptam kölcsön, mivel az indulás előtt a túlsúlyt elkerülendő végül Pesten hagytam az otthonról hozottat. Azt hiszem, még sosem vásároltam huzatot meg lepedőt, mindent el kell kezdeni egyszer...

A két kedves hölgy csak foghíjasan beszélt angolul, így héberül és kézzel lábbal sikerült a beszerzés. Az egyikük a nemlétező angoljával megdicsérte a nemlétező héberemet. Ha már plázáztam, nem maradhatott ki az ÁNTSZ ételsarka sem. Jelentem, a helyzet változatlan. Immunrendszeremet erősítendő a Burger Ranch steak újdonosságát próbáltam ki. Volt benne valami kapros szósz, amely überelte az enyhén inas steakecskét.

Hát ennyit mára. Megjegyzem, miközben én békésen blogolok, ezrek tüntetnek Izrael utcáin: fiatalok, kö-

zépkorúak, idősök együtt a magas lakhatási költségek miatt (napok óta sátrakban alszanak több nagyváros központjában); sztrájkolnak az orvosok, nővérek az alacsony bérek és rossz körülmények miatt, amelyek az egészségügyi rendszer összeomlásával fenyegetnek; literszámla öntik ki a tejet a gazdák a mezőgazdaság elkeserítő helyzete miatt...

Tegnap este megint töprengő-órát tartottam, amelynek eredményeként kigondoltam a mai blogbejegyzés címét: „a magánynak nincsenek GPS koordinátái”. Ezt a szakmailag szép napot kár lenne, e lehangoló témával lezárni, ezért felülbírálom esti döntésemet. Érdemes látogatni a virtuális naplóm, előbb-utóbb sorra kerül a téma. (Napok óta állandóan azt hiszem, hogy magyar szót hallok az utcán, buszon, egyetemen... érdekes.)

(2011. július 28., csütörtök)

Vége a hétnak (ismét), amit a mai megbeszélés, kutatói beszámoló, tervezés is jelzett. A hétfőn előállított anyag vizsgálatával teltek a munkás hétköznapok. Néztük ezzel azzal, tanulmányoztuk így és amúgy...

Ma végre megkaptam az egy éves diák-vízumom. Hogy miért csak most, s miért a harmadik nekifutásra a héten – inkább ne firtassuk. Vicces volt, a vízumos néni perfekt beszél magyarul. Hát igen, kicsi a világ.

Az ügyintézésel párhuzamosan elkezdtem felfedezni a kampuszt. Jártam a helyi szupermarketben, amely tele van jobbnál jobban kinéző salátákkal és szendvicsekkel. A nano-büfé bolgár sajtos, sárga sajtos, halas, tojásos és gusztustalan csírásvokádós szendvicsei már nehezen csúsznak le. Ma egyébként egy újabb helyen is jártam, a vízum átvételét megünnepelendő. A kis kávézó az adminisztrációs épülettől pár lépésre van. Minden csupa üveg, plexi, lapos tévék, internetezési lehetőség. Sokat költhettek a belső designra, ami az árákon is meglátszik. A háromszög szendvics remek volt.

A labormunkát természetesen időről időre megtöri egy-egy más-jellegű esemény is. Kedden a főnök tartott csapatépítést rananai (Tel-Aviv elővá-

rosa kb. 12 km-re a Ramat Gan-i egyetemről) otthonában. Meital, az osztály mindenese, fő ismerője s egyben szakmai oktatóm vitt kocsival másik két kollégával együtt. Ő olyan nekem kicsit, mint anno a kezdetekben a Kémiai Kutatóközpontban Aranka volt. Aki mindenhova elvitt bemutatni, megismertette velem, mit hol, hogyan lehet elintézni, aki bevezetett az intézeti körforgásba. A tetőtéri teraszon volt a „buli”. Megismertük a „boss” feleségét és három kisgyerekét is. A tárgyalás nyelve 98%-ban a héber volt. A maradék 2% jutott nekem, angolul. Kicsit úgy érezhettem magam, mint ahogy kisAbdul kollégám a Pusztaszéri úton.

Közel négy évig ültünk a líbiai 40-es talán 50-es éveiben járó kutatóval egy szobában 2-3-an. KisAbdul minden reggel bejött a szobába, mi köszöntünk neki, ő tette a dolgát, mintát készített, csiszolt, mért. Általában háttal ültem neki, s nem nagyon éreztem motivációt, hogy hátraforduljak, s feltegyem a kérdést: „How are you today?”. Nagyritkán elhangzott közöttünk egy-két szó, de az egymás közt folytatott magyar beszélgetéseinket nem nagyon váltottuk angolra, ha megjelent az éppen aktuális irodánkban. Szóval így ment ez kb. 3 évig. Egy reggel megállított a konzulensem, s azt mondta, miért nem beszélgetünk kisAbdullal, itt van egész nap, s mi nem is szólunk hozzá. Gyakorlásnak se lenne rossz angolul beszélni. Elgondolkodtam a hallottakon, s másnap reggel beszélgetni kezdtem kisAbdullal. Számos érdekes dolgot tudtam meg a családjáról, a kultúrájáról, Líbiáról... az utolsó egy évben, mielőtt befejezte a doktoriját, s hazament szinte alig telt el nap, hogy ne értekezünk volna.

Így utólag szégyenlem magam az első évekért. Talán a sors fintora, hogy most én vagyok a „kisAbdul”, s a többiek meg nagyon Pasztisak.

U.i: A macskarajongóknak üzenem, a nagy meleg hatására exponenciálisan csökkent a négy lábúak napfényes órákban kifejtett utcai aktivitása. Ma 5 macskát látam hűsölni egyetlen bokor aljában. ■

*Készült az Interneten folyamatosan publikált Posztdok Napló alapján –
www.kispaszi.com*

Löwinger Mancsi szakácskönyvéből

Szemantika és gasztronómia

Béla feleségét Bellának hívták. Héberül írva nem lehet megkülönböztetni a két nevévet, ez sok kényelmetlenséget okozott mindkettőjüknek, különösen mikor türelmetlen hivatalnokok előtt kellett valami ügyet elintézni. A szomszédok, akik nem magyar nyelvűek Bélát is Bellának szólították mivel, a Bellá név ismerős volt más nyelvekből is.

Így Béla Bellá lett, tény, hogy ez egyáltalán nem tetszett neki és csak akkor oldódott meg ez a probléma mikor Bélának eszébe jutott, hogy neki van zsidó neve, Yehudá, rögtön szaladt a belügyminisztériumi irodába és a személyi igazolványában megváltoztatta a nevét, az ajtójukra új névtábla került. Rövid idő után már sokan Yehudának szólították.

Ez a régi epizód azért jutott eszembe, mert Izrael államát olvasztótégelynek minősítik, mivel az ország befogadott több mint 70 féle országból származott bevándorlót, akik 70 féle szokást, kultúrát, nyelvet és konyhát hoztak magukkal. Az abszorpció lassú, de jelentős és ma látni, hogy az asszimiláció mennyire sikeres volt, de nem problémamentes. Erről a témáról sokan írtak és kutatták, de a mi érdeklődésünk a gasztronómia és az a különleges út, amelyet a bevándorlók tettek nemcsak az új nyelv tanulásában, hanem a származási országból hozott szokások elterjesztésében is. A kölcsönös

eszmecsere csak jót tett mindenkinek.

Falafel, humusz, pita, gulyás, sniccel, rogalách, gefiltefis, borscs, knédli, kuszkus, látkesz, kugel, lecsó, burekasz, gombóc, pizza, spagetti, makaróni, muszaka, hamburger, steak, kuglóf, páncake, és sok-sok más ételnek nincs héber neve, hanem megtartották az eredeti nevet kis változtatással. A legkedveltebb étel az a rántott hús, amit itt mindenki sniccelnek hív. Mindenki sniccelt eszik, mindegy, hogy hol született vagy milyen konyhán nőtt fel a jemeniek, a perzsák, a marokkóiak, a közép-európaiak, angolok stb., mindenki ugyan úgy hívja a rántott húst. A kivétel az a gulyás, mert, amit a magyar konyhában pörköltnek vagy paprikásnak hívnak, azt itt gúlásnak és a valódi gulyást nem nagyon ismerik.

Innen két tanulságot lehet levonni: az első - hogy mikor ételről beszélünk, legtöbbször nemzetközi nyelven fejezzük ki magunkat. Például a következő mondat: Reggelire müzlit és joghurtot ettem, délben hamburgert maka-

rónival, este fáláfelt pitával és utána páncake. Öt szó magyar, hetet nemzetközi nyelvekből vettünk. Ha valaki érti a kontextust érdekes beszélgetést lehet levezetni. A második tanulság a globalizációt erősíti. Az egész világ egy város, a gasztronómia nem ismer se határt, se nacionalizmust, és ha valami ízletes és gusztusos hamarosan elterjed a világban.

Közeledik a nyár, az itteni kedvenc nyári gyümölcs az a görögdinnye, amelyet sokan feta sajttal vagy sós aprósüteménnyel eszik. A mai recept egy könnyű és ízletes aprósütemény, amelyet 70 évvel ezelőtt is kedveltek Komáromban.

Sós stangli

Hozzávalók: 40 dkg liszt, 10 dkg vaj, 1 tojás, 2 dkg élesztő, 2 dl tejfel, 1 csipetnyi só.

Elkészítés: A hozzávalókat összegyúrjuk és fél órát hagyjuk, pihenni. Utána kinyújtjuk, kis olvasztott vajjal megkenjük és rá egy felvert tojást teszünk. Meghintjük sóval, köménymaggal és lehet reszelt sajttal is. 1-2 centi széles és kb. 10 centi hosszú csíkokat vágunk. Előre melegített 180 fokban sütőben sütőpapíros tepsiben 20 percig sütjük.

Jó étvágyat! ■

Orna Mondschein

Temetői hírek

Három hónapnyi munka után befejeződött a temető kerítésének rekonstrukciója. A munkák során teljesen új rész épült a ravatalozó előtt, amely jóval magasabb az ediginél. Új kapu is készült, nem is egy, hanem kettő, az egyik a gyalogosan érkezők, a másik a gépkocsiforgalom számára. Hamarosan indul a sírkert tavaszi karbantartása. ■

PT

Nemzeti zarándoklat

Az Ács Városért Társaság kezdeményezésére, a Holokauszt Emlékközpont, a MAZSI-HISZ, a katolikus, a református és más egyházak részvételével a magyarországi deportálások kezdetének 69. évfordulója alkalmából **2013. május 13-án**, hétfőn NEMZETI ZARÁNDOKLAT indul, melynek végállomása Bécs-Strasshof rendezőpályaudvar.

Fővédnök: Dr. Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke
A béke és az emlékezés útjait keressük!

Indulás: 2013. május 13, hétfő, reggel 7 óra, Budapest-Keleti pályaudvar.

Útvonal: Budapest-Keleti pu. – Tatabánya – Komárom – Ács – Győr – Mosonmagyaróvár – Hegyeshalom - Bécs-Strasshof pu.

Szervezett érkezés: este 7 óra, Budapest-Keleti pályaudvar.

A zarándoklat önerőből szerveződik, a részvételi díj 5.500 Ft, amelyet az alábbi számlaszámra várunk. Számlaszám: Pannon Takarékszövetkezet Zrt. 63200092-11030221-00000000

Amennyiben Ön nem tud részt venni, de mások útját támogatná, úgy kérjük, befizetésekor ezt jelezze. A jelentkezés és a befizetés önkénteseinknél is lehetséges. Kérjük, érdeklődjön az Ön lakóhelyéhez legközelebb élő szervezőről az alábbi telefonszámon.

Zarándokvonal: +36-30-42-04-551, 06-30-65-62-125

Jelentkezés, további információ: nemzetizarandoklat@gmail.com

A ZARÁNDOKLATRA HÍVUNK ÉS VÁRUNK MINDEN JOÁKARATÚ EMBERT! ■

Yom HaShoah napja Lengyelországban, tízezer ember az Élet Menetén

A holokauszt során hatmillió ember vesztette életét, közülük másfél millióan Agyerekek voltak. Minden évben Yom HaShoah napján (idén április 8.) megrendezik Auschwitz-Birkenauban az Élet Menetét, immáron 26. alkalommal emlékezve az Európa-szerte meggyilkolt áldozatokra.

A több mint tízezer emlékező között Izrael Állam képviselte magát a legnagyobb számban, de érkeztek többek között az Egyesült Államokból, Braziliából, Mexikóból, Argentínából, Ausztriából, Franciaországból és Szlovákiából is. A magyar küldöttség mintegy 200 fővel volt jelen. A főként tanulókból álló küldöttséget az idén elkísérte Varsányi Imre holokauszt túlélő, Balatoni Mónika a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára, Zoltai Gusztáv, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége ügyvezető igazgatója, Szabó György, a Magyarországi Zsidó Örökség Alapítvány elnöke, Verő Tamás rabbi és Horovitz Tamás, a Debreceni Zsidó Hitközség elnöke.

„Közel van a mérhetetlen gyász időpontja, még ismerhetünk túlélőket, olyanokat, akiket ide hurcoltak, ezekre a rámpákra, és olyanokat, akiket ezekben a barakkokban őriztek csíkos rabruhákban, akik itt látták meg a halál ördögét. Kimondani is nehéz, hogy Auschwitzban több magyar honfitársunk pusztult el, mint a mohácsi vész idején...” - mondta a Mazsihisz ügyvezető igazgatója.

A magyar barakk előtti megemlékezésen felszólalt Balatoni Mónika ál-

lamtitkár asszony, Varsányi Imre túlélő és Verő Tamás rabbi. A beszédeket követően a résztvevők hat kavics lerakásával adóztak a hatszázezer magyar zsidó és roma, valamint a hatmillió áldozat emlékének.

A megemlékezők szóltak arról, hogy a holokauszt borzalmait sosem szabad elfelejteni, gyászimát, kaddist mondtak, majd elénekelték a Hatikvát.

A három kilométer hosszú „halottak útjára” minden évben a sófár hangjára indul el a menet. A távot gyalog teszik meg, így emlékezve a náci népirtás hatmillió áldozatáról. Az út a volt náci koncentrációs tábor, Auschwitz-I és az egykori legnagyobb náci megsemmisítő tábor, Auschwitz-II-Birkenau között vezet.

Az Élet Menetét, a kezdetben kétfelvéte tartott zárandoklatot 1996. óta évente rendezik meg, egyre több emlékezni vágyó, jóérezsű emberrel.

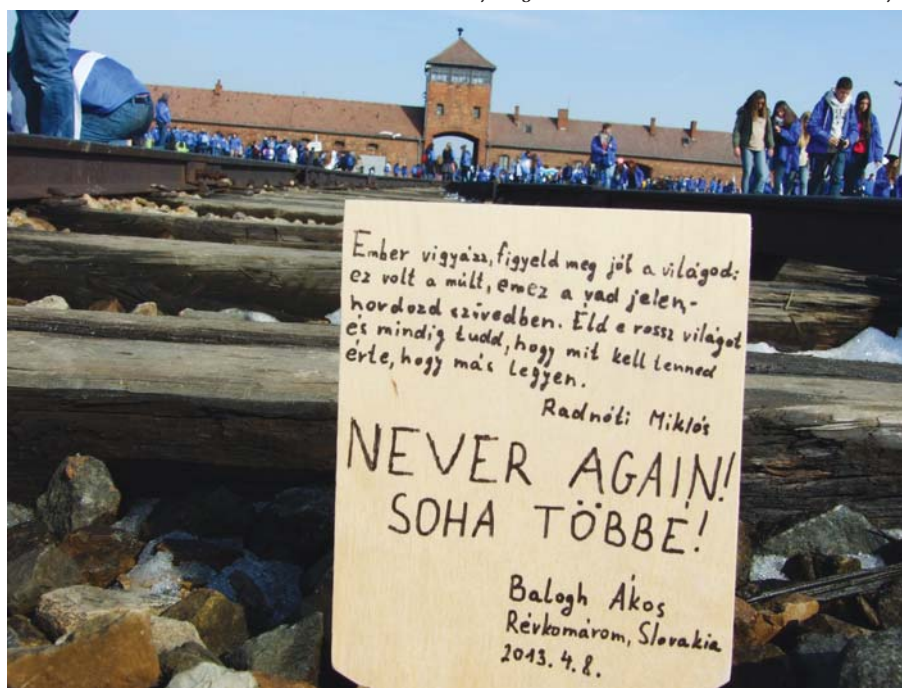
Az Élet Menete szimbolizálja, hogy a nácioknak nem sikerült végrehajtaniuk a tervüket, és a zsidóság a holokauszt után is él.

Kétszer jártam már Auschwitzban, de éreztem, hogy ilyenkor más a hangulat. Mindannyian, akik részt veszünk a megemlékezésen, tudjuk milyen helyen járunk, de az itt létünkkel bizony-

ítjuk azt, hogy itt a halál földjén az mégis élet lett az úr.

Vásárnap a hajnali órákban indulunk Budapestről a Dohány utcai zsinagóga elől 4 busszal, 200 emberrel. A hosszú út során csoportvezetőnk Földvári Csilla mesélt az Élet Menete vonatkijeljárásáról, a zsidóság történelméről a világ legnagyobb temetőjéig a holokauszttal kapcsolatos filmeket néztünk, meghallgattuk Rosenberg Dani életéről szóló zeneszámot. Délután a kíséretünk segítségével bejártuk Krakó egykoron virágzó zsidónegyedét, információkat tudhattunk meg a város zsinagógáiról, tereiről, utcáiról, ahol a népirtás előzményei folytak az összeírástól a deportálásig Oskar Schindler gyára előtt is rengeteg érdekes dolgot tudhattunk meg arról az emberről, akinek több mint 1200 zsidó köszönhette az életét. A belváros megtekintése után részt vettünk az emlékezni érkező fiatalokkal egy közös vacsorán. Másnap már kora reggel indultunk a világ legborzalmasabb helyére. Az idegenvezetőnk Pécsi Tibor a tábor megtekintése során mesélt a tábor történetéről, kialakulásáról; arról, hogyan ebből a kis lengyel városkából, hogy lett a világ legnagyobb temetője. Délben részt vettünk a 18-as számú magyar barakk előtti megemlékezésen. Ezután az 55 országból érkező zárandokokkal megtettük a két tábor közötti 3 km-es távot. Az Élet Menete különlegessége az is volt, hogy mindenki, aki részt vett ezen az emlékúton kék kabátot viselt. A magyar delegáció idén is elhozott egy krematórium nagyságú izraeli zászlót, amely különlegességnek számított. Az 1944-ben a magyar zsidók részére kiépített rámpán mindenki elhelyezhetett egy kis táblát, amelyen gondolatok, versek, idézetek, üzenetek vagy az áldozatok nevei szerepelhettek. A tábor az esti órákban hagytuk el, voltak akik a kilencórás úton aludni próbáltak, de nem mindenkinek sikerült. Virrasztás volt ez az áldozatokért...

Hálás vagyok a sorsnak, hogy részt vehettem ezen az eseményen, hogy elhelyezhettem a az áldozatokért írt táblámat. Emlékezünk és emlékeztessünk, mert mindannyiunk kötelessége, hogy soha ehhez hasonló ne történjen meg! ■

Balogh Ákos

Macesz Maci és Sófár Süni kalandjai – avagy az ifjúság oldala –

Dobro utro Sofia! – Jó reggelt Szófia!

Március 3-án korán kezdődött a szarvasi korcsoport- és táborvezetők napja. 4:15-kor találkoztunk a Liszt Ferenc repülőtéren, hogy Münchenen keresztül a bolgár fővárosba repüljünk a hagyományos, tábor téma-megismerő szemináriumunkra. Prága, Berlin, London, Tel-Aviv/Jeruzsálem után sokunk izgatottan várta, mit tartogat számunkra a kevésbé ismert Szófia. Nem rettentettek el minket a Balkánról jövő, megatüntetésekről, politikai válságról szóló híradások. Élt bennünk a vágy, hogy megismerjük a Bulgáriából nyaranta Szarvasra érkező chanichok és madrichok országát, közösségét.

A hazai korcsoportvezetőkhez odakint csatlakoztak a cseh, a szlovák, a román, az orosz, az izraeli, a szerb, a moldáv és a helyi csapatok irányítói. Minával, a tábor programigazgatójával már a bajorországi légikikötőben összefutottunk. A képzés egyik vezetője az elmúlt évekhez hasonlóan a tábor oktatási programjának kidolgozója, Steve volt.

A szeminárium első két napján csa-

elöttünk őseink, nagyszüleink és a mi szellemi és valós túránk. Rengeteget tanultunk, vitáztunk, elmékedtünk az altémák sokszínű világáról. A részletek maradjanak meglepetések, nyáron minden kiderül.

A háttértudás megszerzése mellett jutott idő a korcsoportvezetői rutin megerősítésére. Foglalkoztunk azzal, hogy hogyan osszuk be az időnket,

volt még Internet, mobiltelefon. Az elődökről szóló programmal tisztelegtünk a korcsoportvezetői munkájukat tavaly nyáron befejezők előtt. Az állandóan megújuló unit-head csapatban idén számos új „kollégát” köszönthettünk. Munkájukhoz sok sikert!

A szarvasi „ügyek” mellett jutott idő Szófia megismerésére is, gyalogosan barangoltuk be a belváros nevezeteseit. Remek idegenvezetőnkől sok mindent megtudhattunk a város és az ország történelméről, hagyományairól. Számomra a legmeghatóbb a „tolerancia tere” volt, ahol békésen sora-koznak egymás mellett a különböző keresztény templomok, a mecset és a zsinagóga. A zsidó Szófia megismeréséről egyrészt a hozzánk csatlakozó madrich-csapat gondoskodott, másrészt részesei lehettünk egy zenés, tánccos, helyi ételkülönlegességeket felvonultató Szezárd-estnek a zsidó hitközség székházában. A Joint helyi vezetőjével folytatott beszélgetés rávilágított a kommunizmus után újjáéledő közösség eredményeire és mindennapi problémáira. Öröm volt hallani, milyen fontos szerepet játszott/játszik a szarvasi tábor a bolgár zsidóság felnövekvő generációinak életében. Még meghatóbb volt a sok dicséret szót egy szülőtől kapni. A szombatot közösen fogadtuk a helyi zsinagógában.

Odakint nekikezdtünk a tábor szintű programok, az esti show-k és különlegességek tervezéséhez. Mindezek a táborozók érkezése előtti pre-campben öltönek majd végső formát.

Az egy hét hamar elrepült, köszönet Fricinek, Minának és Sashának, azaz a táborvezetésnek, Jutkának a koordinátorok gyöngyének, Dariának és Slaviannak, s mindazoknak, akik a háttérben dolgoztak azért, hogy 2013-ban létrejöhesse a korcsoportvezetői szeminárium.

Bár nehéz volt a búcsú, a tudat, hogy hamarosan újra találkozunk Szarvason, örömmel töltött el mindenkit.

Bővebb információ a szarvasi tábor idei szezonjáról a www.szarvastabor.hu weboldalon. ■

Korcsoportvezető társammal és egyben menyasszonyommal Szófia belvárosában

patépítő tréningen vettünk részt Niel irányításával, akit tavalyról már ismerttünk a Tuval kibucban átért kalandoknak köszönhetően. A játékok, megbeszélések, szituációs gyakorlatok azt a célt szolgálták, hogy minél erősebbé váljon a köztünk lévő kötelék, amely nagyban segítheti a nyári közös munkánkat.

Kedd reggel elérkezett a nagy pillanat, kezünkbe kaptuk a 2013-as év napra lebontott tematikus vázlatát. Szinte azonnal elkezdett zakatolni az agyunk, melyik naphoz, milyen programot, peula-ötletet társítanánk. A zsidó utazások - azaz hivatalos nevén a „Zsidóság útikalauz stopposoknak”, megtekintéssel tartalommal. Megelevenedtek

hogyan viszonyuljunk olyan kissé kényesnek tűnő témákhoz, mint pl. a szexualitás a táborban.

A hét döntő részét a helyi „Bálintházban” töltöttük. Az ötödik emeleten található termekből csodás kilátás nyílt a város fölé magasodó Vitosa hegyre és a nagy zsinagóga tornyaira. „Vendéglátóink”, Daria és Slavian mindent elkövetett, hogy odahaza érezzük magunkat.

Este sem pihentünk, Nevettesd meg őket! címmel egy szófiai színész tartott „Beugró”-szerű rögtönző gyakorlatokat, amelyeket mindannyian nagyon élveztünk. A Jurassic Park Camp esti programon Szarvas őskorával foglalkoztunk, azzal az időszakkal, amikor nem

Svadba v Budapešti pod komárňanskou chupou

VBudapešti sa vo štvrtok 14. marca uskutočnila zvláštna udalosť. Mesto bolo zaviate snehom, tak ako aj celá Karpatská kotlina, ale v synagóge Keren Or sa uskutočnila slávnostná udalosť – svadba - pod baldachýnom – chupou – ktorá pochádzala z Komárna. Synagógu, v ktorej sa modlia prívrženci Chabadu, navštevujú predovšetkým Izraelčania bývajúci v Budapešti.

Svadobný ceremoniál nevesty Mirjam Hecht a ženicha Jossi Weisza viedli rabíni z budapeštianskeho Chabadu Baruch Oberlander a Smulik Raskin, no prítomní boli aj ďalší rabíni, medzi nimi Slomo Köves, Smulik Glitzenstein, Faith Asher a Solomon Hurwitz.

Rabín Oberlander objasnil históriu chupy z Komárna, resp. povedal, že už rodičia nevesty stáli pod touto chupou a takto pokračuje reťazec rodinnej tradície. Po príchode ho nevesta sedem ráz obišla, prečítali ketubu (svadobnú zmluvu), predniesli sedem požehnaní a nasledovalo rozbitie pohára. Sedem požehnaní okrem rabínov predniesli aj Komárňania, jedno syn nevesty Gábor

Várnai a druhé blízky rodinný príslušník Peter Boček (Fleischmann) z Košíc.

Nakoľko bolo veľmi zlé počasie, na svadbe sme sa spoločne s ostatnými my, Komárňania, žiaľ, nemohli radovať. Z nášho mesta sa na svadbe zúčastnila iba MUDr. Daniela Hanzlíková s manželom a Tamás Paszternák.

Po ceremoniáli svadba pokračovala – pohostením na druhom poschodí, kde si hostia aj zatancovali. Samozrejme, osobitne ženy a osobitne muži.

V mene Spravodajcu a komunity želáme novomanželom veľa šťastia!

Mazl Tov! ■

PT

Má nišťaná...? – Séderový večer v Menháze

Komárňanská židovská komunita oslavovala druhý večer sederu v Menháze, v sále Zoltána Wallensteina. Okrem toho, že v tento večer sme jedli iba nekvasené, namáčali sme dvakrát, opierali sme sa a jedli horké byliny, sa tento večer líšil od ostatných aj tým, že dvaja čítali históriu vyslobodenia Židov z Egypta.

Péter Vasadi a Mihály Riszovannij striedavo čítali históriu vyslobodenia z otroctva, pomáhali komunite pri spievaní tradičných piesní a pri vhodnej príprave a konzumácii sederovej misy. Po mäsovej polievke s tradičnými macesovými knedličkami nasledovalo pečené kurča so zemiakmi a kompótom a na konci menu bola ešte aj macesová

torta. Vďaka dobrej a výdatnej večeri nikomu nerobilo ťažkosť vypiť aj povinné štyri poháre vína. Deti pili hroznový džús. Každé dieťa obdržalo interaktívnu hagadu, ktorú zostavila a napísala budapeštianska rebecen Linda Verő Bán. Kniha vyšla pri príležitosti sviatkov aj v slovenčine.

A čím sa líšil tento večer od ostatných

večerov? V tento večer predstavili novú výstavu ŽNO v Komárne, ktorá je zatiaľ umiestnená v synagóge. Je tam 15 panelov (roll-upov), ktoré predstavujú históriu komunity až dodnes. Výstava slúži okrem iného aj na výchovno-vzdelávacie ciele (v osobitnom článku ju podrobne predstavíme).

Veríme, že na budúci rok budeme spoločne oslavovať Pesach v Jeruzaleme! ■

Dóri Miklós

Sviatky v apríli a máji

Vžidovskom kalendári nájdeme v mesiaci apríl tohto roku tri sviatky: **Jom Hašoa** – pamätný deň holokaustu – v tomto roku pripadne na pondelok 8. apríla, **Jom Hazikaron** – spomienka na vojakov, ktorí padli za slobodu štátu Izrael, **Jom Haacmaut** – deň nezávislosti štátu Izrael.

V máji je sviatok odovzdania Tóry – **Šavuot**, začína v utorok 14. mája večer (je zvykom, že v túto noc muži nespia, ale celú noc študujú). Hlavné sviatky sú v stredu a vo štvrtok (sekretariát aj cintorín budú zavreté).

Prajeme Vám príjemné prežitie sviatkov! ■

Putovná výstava

Pri oslave druhého večera Pesachu mohli uvidieť návštevníci Menházu našu putovnú výstavu na 15 roll-up banneroch v synagóge, na ktorých znázorňujeme najdôležitejšie udalosti zo života komunity až do dnešných čias. Výstavu sme zostavili za pomoci

Maďarského židovského archívu a s podporou Úradu vlády SR. Veríme, že na mnohých miestach sa množstvo návštevníkov bude môcť zoznámiť s našou výstavou, pripravenou v troch jazykoch – v slovenčine, maďarčine a v angličtine. V prípade, ak máte záujem o prezentáciu výstavy u vás, napíšte nám na adresu kile@menhaz.sk. Za pomoc pri realizácii ďakujeme Judite Vincze-Schweitzer, Kataríne Potokovej, Zuzane Paszternák Kertész, Gáborovi Dávidovi a dr. Andrásovi Paszternákovi. ■

Úspešné výberové konanie

V minulom roku sme obdržali skromnejšiu finančnú podporu na rekonštrukciu cintorína, na programy a na vydávanie Spravodajcu od ÚZ ŽNO. Žiaľ, na naše náboženské programy sme nedostali žiadne financie, napriek tomu sa snažíme aj naďalej oslavovať podobným spôsobom ako predtým. Spoločnosť Jewish Childs Day z Londýna aj v tomto roku podporila naše detské programy, aj naďalej očakávame deti na našich akciách. ■

Žiadame Vašu podporu

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ Spravodajcu, Komárňanskú židovskú náboženskú obec a klub Šalom podporili: dr. Petrasovics Anna, MU-Dr. Hanzlíková Daniela, rodina Wagner család (Komárno), Bruckner Ibo-lya (Hurbanovo) a darcovia, ktorí si priali zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ Do konca marca, podľa predpísaného termínu, sme podali daňové priznanie a vypracovali sme účtovnú uzávierku za rok 2012. Naša ŽNO napriek zníženým príjmom (hlavne z dôvodu ťažkostí pri prenajímaní nehnuteľností) uzavrela vyrovnaný rozpočet. Príjmy z grantov, súťaží a darov zostali na úrovni predchádzajúceho roku. Aj naďalej s radosťou prijímame vaše dary, príspevky. Minulý rok môžeme z hľadiska výdavkov charakterizovať ako úsporný, napriek tomu sa nám podarilo realizovať celý rad úspešných programov. Výročnú správu prerokuje vedenie na nasledujúcom zasadnutí.

☆ Knižnica Bélu Spitzera sa znovu rozrástla. Každý pondelok a štvrtok čakáme na čitateľov.

☆ Ešte pred Pesachom sme úspešne ukončili predaj macesu, macesovej múky a vína. Naši členovia si na sviatky objednali 90 kg macesu, 50 kg múky a 60 fliaš vína.

☆ Aj naďalej očakávame platby – členské príspevky a poplatky za údržbu cintorína.

☆ Po trojmesačnej práci sa ukončila rekonštrukcia oplotenia cintorína. V priebehu prác vybudovali pred márnice novú časť, ktorá je omnoho vyššia ako predchádzajúca. Zabudovali sme nové dvere, jedny pre peších a druhé pre tých, ktorí prichádzajú autom. Zanedlho sa začnú aj jarné práce.

Výmena textílií v synagóge

Už pred Pesachom dokončili v Izraeli textílie do komárňanskej synagógy, 6 kusov už dodali do Komárno. EÚ. Slávnostné odovzdanie bude pri príležitosti spomienky na martýrov.

Komárňanské dni

Vrámci akcie Komárňanské dni očakávame všetkých záujemcov v Menháze. Dňa 28.4.2013 sa bude konať deň otvorených dverí, medzi 14:00 a 15:30 h si môžete prezrieť našu synagógu, Mikromúzeum Árima Schnitzera a výstavu Mozaiky so života komárňanských Židov. Od 16:20 v synagóge vystúpi orchester KlezMehrin z Brna. Vstup je bezplatný. Srdečne Vás očakávame! ■

Predbežne o spomienke na našich martýrov

Touto cestou si dovoľujeme informovať záujemcov, že Deň martýrov a tryzna sa v tomto roku uskutoční v nedeľu 9. júna o 10:30 h na židovskom cintoríne v Komárne. Slávnostný prejav prednesie rabín dr. Alfréd Schöner, rektor Židovskej univerzity v Budapešti. V Menháze potom zapálime spomienkové sviečky a hostí následne privítame v klube Šalom. Spomienkový deň bude pokračovať v Ácsi a vo Veľkom Mederi. Podrobný program si budete môcť prečítať v našom májovom čísle. ■

Možnosť objednávky kóšer pečiva

V nasledujúcich dňoch si už môžete objednať pečivo **na piatok 26. apríla a 7. júna**. O ďalších dátumoch sa informujte na adrese menhaz@menhaz.sk. Objednávku na piatok si môžete podať vždy do stredy. Barchesy a iné pečivá budú k dispozícii v piatok v poobedňajších hodinách v Menháze. ■

Limmud v Komárne

Prvý májový víkend usporiada Spolok Limmud Maďarsko školenie svojich dobrovoľníkov v Komárne. Chceme poskytnúť príležitosť našim členom, aby sa stretli s dobrovoľníkmi. O podrobnostiach sa môžete dozvedieť prostredníctvom e-mailu na adrese postmaster@menhaz.sk, následne vás zavoláme telefonicky. ■

Návštevníci v Menháze

Opäť sme mali možnosť privítať v našom meste vzácnych hostí. Rodina Hutterova strávil Pesach v Prahe a po nočnom cestovaní vlakom prišla skoro ráno do Komárna. Pani Judit Hutter Berger sa narodila

v lete 1948 v pivnici na Ulici Eötvösa č. 9 a v tom istom roku už bola na Chanuku s rodičmi v Izraeli. Odvtedy nebola v Komárne. Teta Teri Vajnorský jej mnoho rozprávala o našej komunite. Hostí doprevádzal Tamás Pászternák, boli na krátkej prechádzke, navštívili synagógu, prezreli si výstavu a rodisko. Z Komárna ešte zašli na tie miesta, ktoré sa viažu k ich rodine na Slovensku – do Zemianskej Olče, Veľkého Mederu a do Diakoviec. Ďakujeme za návštevu! ■